

Vec C-802/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

28. december 2023

Vnútroštátny súd:

Audiencia Nacional

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

4. december 2023

Trestné konanie vedené proti:

MSIG

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Vodca španielskej teroristickej organizácie – Nelegálne činnosti vo Francúzsku – Plánovanie teroristických akcií a poskytovanie prostriedkov na ich uskutočnenie v Španielsku – Skutočné spáchanie teroristických útokov v Španielsku inými členmi organizácie – Zatknutie vodcu vo Francúzsku – Trestné stíhanie a odňatie slobody vo Francúzsku za tieto činnosti – Odovzdanie do Španielska – Trestné stíhanie v Španielsku za tieto útoky – Oslobodzujúci rozsudok s vyhlásením *bis in idem* medzi týmito činnosťami a niektorými z týchto útokov – Zrušenie rozsudku španielskym Tribunal Supremo (Najvyšší súd)

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa výkladu – Článok 267 ZFEÚ – Medzinárodný *ne bis in idem* – Pojem „rovnaké trestné činy“ a súvisiace trestné činy – Zlúčenie trestných rozsudkov viacerých členských štátov – Zlučiteľnosť vnútroštátnych právnych predpisov s Chartou základných práv a DVSD – Primeranosť trestov

Prejudiciálne otázky

Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“) sa na základe článku 19 ods. 3 písm. b) Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“); článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a článku 4a španielskeho Ley Orgánica del Poder Judicial [organický zákon o súdnej moci] (ďalej len „LOPJ“) predkladá prejudiciálna otázka (ďalej len „prejudiciálna otázka Súdneho dvoru EÚ“) z dôvodu, že tento súd [SECCIÓN SEGUNDA DE LA SALA DE LO PENAL DE LA AUDIENCIA NACIONAL (druhá sekcia trestného senátu Vrchného súdu s celoštátnou pôsobnosťou, Španielsko)] sa domnieva, že je potrebné, aby Súdny dvor EÚ podal výklad rozsahu pôsobnosti článku 50 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a článku 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (ďalej len „DVSD“) v súvislosti s tým, či existuje situácia „*bis in idem*“ skutkov a trestných činov, o ktorých sa rozhoduje v Španielsku, a tých skutkov a trestných činov, o ktorých bolo rozhodnuté vo Francúzsku, ktoré sa týkajú MSIG; v prípade, že neexistuje situácia *bis in idem*, aby podal výklad aj rozsahu pôsobnosti článku 49 ods. 3 Charty v súvislosti so zavedenými zásadami Spoločenstva, ktoré sú uvedené okrem iného v rámcovom rozhodnutí Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o vzájomnom uznávaní súdnych rozhodnutí a ich účinkov v konaniach v iných štátoch, a v súvislosti s neexistenciou možných nápravných opatrení v španielskych právnych predpisoch s cieľom zabrániť nedostatočnej primeranosti trestov pri trestaní trestných činov, ak súbežne existujú cudzie rozsudky, ktoré tvoria skutkovú alebo právnu jednotu s inými (súvisiacimi) rozsudkami španielskych súdov, najmä

preto, že ich nemožno v Španielsku vôbec zohľadniť v dôsledku výslovného vylúčenia tejto možnosti v článku 14 ods. 2 písm. b) a c) a v jedinom dodatočnom ustanovení Ley Orgánica 7/2014 de 12 de noviembre, sobre intercambio de información de antecedentes penales y consideración de resoluciones judiciales penales en la Unión Europea [organický zákon č. 7/2014 z 12. novembra 2014 o výmene informácií z registrov trestov a zohľadňovaní odsúdení medzi členskými štátmi Európskej únie], ktorým sa preberá uvedené rámcové rozhodnutie Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008; Súdnemu dvoru EÚ sa tiež predkladá na posúdenie zlučiteľnosť právnych ustanovení s európskym právom. Uvedená právna úprava úplne bráni zohľadneniu akéhokoľvek právoplatného odsudzujúceho rozsudku, ktorý predtým vydali súdy iného členského štátu, a to aj v prípade tých istých skutkov, čím sa v tomto poslednom uvedenom prípade stávajú ustanovenia článku 50 Charty a článku 54 DVSD neuplatniteľnými.

S ohľadom na uvedené sa kladú nasledujúce otázky:

1. Ide v prejednávanej veci vzhľadom na opísané skutkové okolnosti a právne dôvody zohľadnené v trestnom konaní vedenom v Španielsku, a s ohľadom na rôzne odsudzujúce rozsudky, ktoré boli predtým vydané vo Francúzsku a ktoré sa týkali MSIG, o situáciu „*bis in idem*“ v zmysle článku 50 Charty a článku 54 DVSD, pokiaľ ide o obvinenie, ktoré bolo proti MSIG vznesené v Španielsku, z dôvodu, že ide o „rovnaké trestné činy“ podľa rozsahu, ktorý európska judikatúra priznáva tomuto pojmu?

2. Je v každom prípade neexistencia právnej úpravy v španielskom práve, ktorá by umožňovala uznanie účinkov právoplatných odsudzujúcich rozsudkov, ktoré predtým vydali súdy iných členských štátov, na účely prípadného posúdenia existencie *bis in idem* v posudzovanom prípade z dôvodu totožnosti skutkov, zlučiteľná s článkom 50 Charty a článkom 54 DVSD, ako aj s článkom 1 ods. 3, článkom 3 ods. 2, článkom 4 ods. 3 a článkom 4 ods. 5 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi?

3. Je v prejednávanej veci alebo vo všeobecnosti neexistencia právnej úpravy, praxe alebo v konečnom dôsledku právneho mechanizmu alebo postupu v španielskom práve, ktorý by umožňoval uznanie účinkov právoplatných odsudzujúcich rozsudkov, ktoré predtým vydali súdy členských štátov, na účely určenia trestu, uloženia súhrnného trestu, úpravy alebo obmedzenia maximálnej dĺžky výkonu trestov, či už vo fáze súdneho konania a vynesenia rozsudku alebo vo fáze jeho následného výkonu, s cieľom zabezpečiť primeranosť trestnej sankcie, subsidiárne, ak neexistuje *bis in idem* z dôvodu totožnosti skutkov, napríklad ak v posudzovanom konaní existuje skorší odsudzujúci rozsudok vydaný súdom iného členského štátu za už vykonané závažné tresty za činy, ktoré existujú súbežne (dočasne súbežné, ktoré sú úzko prepojené alebo spojené alebo sú vo vzťahu trestnej alebo podobnej súvislosti) s činmi, o ktorých sa rozhoduje v Španielsku, v rozpore s článkom 45 a článkom 49 ods. 3 Charty alebo s odôvodneniami 7, 8, 9, 13 a 14 a článkom 3 ods. 1, článkom 3 ods. 2, článkom 3

ods. 4 a článkom 3 ods. 5 rámcového rozhodnutia Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní, ako aj s odôvodnením 12 a článkom 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi?

4. Je absolútne vylúčenie účinkov skorších právoplatných rozsudkov vydaných v iných členských štátoch Únie, ktoré je výslovne stanovené v článku 14 ods. 2 písm. b) na odsudzujúce rozsudky, ktoré sa majú uložiť v Španielsku, článku 14 ods. 2 písm. c) na výkon trestu a v jedinom dodatočnom ustanovení (v oboch prípadoch pred 15. augustom 2010) organického zákona č. 7/2014 z 12. novembra 2014 o výmene informácií z registrov trestov a zohľadňovaní odsúdení medzi členskými štátmi Európskej únie, ktorým sa preberá európska právna úprava, vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, ako aj v iných prípadoch, zlučiteľné s:

(1) článkom 50 Charty a článkom 54 DVSD, ktoré sa týkajú medzinárodného *bis in idem*;

(2) a s odôvodneniami 7, 8, 9, 13 a 14, článkom 3 ods. 1, článkom 3 ods. 2, článkom 3 ods. 4 a článkom 3 ods. 5 rámcového rozhodnutia Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní, ako aj s článkom 45 a článkom 49 ods. 3 Charty a zásadou vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí v rámci Únie?

Judikatúra a uvedené ustanovenia medzinárodného práva

Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. júla 2013, Vinter a i. v. Spojené kráľovstvo, CE:ECHR:2013:0709JUD006606909

Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 20. mája 2014, Magyar v. Maďarsko, CE:ECHR:2014:0520JUD007359310

Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. októbra 2021, Bancsók a Magyar v. Maďarsko, CE:ECHR:2021:1028JUD005237415

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaný v Ríme 4. novembra 1950

Judikatúra a uvedené ustanovenia práva Únie

Rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2006, Van Esbroeck, C-436/04, EU:C:2006:165

Rozsudok Súdneho dvora z 28. septembra 2006, Van Straaten, C-150/05, EU:C:2006:614

Rozsudok Súdneho dvora z 18. júla 2007, Kretzinger, C-288/05, EU:C:2007:441

ZEÚ; najmä článok 19 ods. 3 písm. b)

ZFEÚ; najmä článok 267

Charta základných práv Európskej únie; najmä článok 45, článok 49 ods. 3 a článok 50

Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda; najmä článok 54

Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34); najmä odôvodnenie 12, článok 1 ods. 3, článok 3 bod 2 a článok 4 body 3 a 5

Rámcové rozhodnutie Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 220, 2008, s. 32); najmä odôvodnenia 7, 8, 9, 13 a 14 a článok 3 ods. 1, 2, 4 a 5

Judikatúra a uvedené ustanovenia španielskeho práva

Rozsudok Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) (druhý senát) č. 18/2016 z 26. januára 2016

Rozsudok Tribunal Supremo (Najvyšší súd) (druhý senát) č. 238/2023 z 30. marca 2023

Rozsudok Audiencia Nacional (Vrchný súd s celoštátnou pôsobnosťou, Španielsko) (trestný senát) č. 53/1998 z 28. decembra 1998

Rozsudok Audiencia Nacional (Vrchný súd s celoštátnou pôsobnosťou) (trestný senát) č. 32/2014 z 11. decembra 2014

Rozsudok Audiencia Nacional (Vrchný súd s celoštátnou pôsobnosťou) (trestný senát) č. 1/2021 z 21. januára 2021

Real Decreto por el que se aprueba la Ley de Enjuiciamiento Criminal (kráľovský dekrét, ktorým sa schvaľuje Trestný poriadok) zo 14. septembra 1882; najmä články 17 a 988

Ley Orgánica 6/1985 (organický zákon č. 6/1985) z 1. júla 1985 (LOPJ) (BOE č. 157 z 2. júla 1985, s. 20632)

Ley Orgánica 10/1995, del Código Penal (organický zákon č. 10/1995, Trestný zákon) z 23. novembra 1995 (BOE č. 281 z 24. novembra 1995, s. 33987); najmä články 28, 73, 74, 76, 77, 78, 571 a 572

Ley Orgánica 7/2003, de medidas de reforma para el cumplimiento íntegro y efectivo de las penas (organický zákon č. 7/2003 o reformných opatreniach pre úplný a účinný výkon trestu) z 30. júna 2003 (BOE č. 156 z 1. júla 2003, s. 25274)

Ley Orgánica 7/2014, sobre intercambio de información de antecedentes penales y consideración de resoluciones judiciales penales en la Unión Europea (organický zákon č. 7/2014 o výmene informácií z registra trestov a zohľadňovaní odsúdení medzi členskými štátmi Európskej únie) z 12. novembra 2014 (BOE č. 275 z 13. novembra 2014, s. 93204); najmä článok 14 ods. 2 písm. b) a c), a jediné dodatočné ustanovenie

Uvedené ustanovenia francúzskeho práva

Francúzsky Code pénal (Trestný zákon); najmä článok 421-1

Stručné zhrnutie skutkových okolností a konania vo veci samej

- 1 MSIG je vo všeobecnosti považovaný za vodcu teroristickej organizácie ETA v čase, keď sa zdržiaval vo Francúzsku, od bližšie neurčeného dátumu až do jeho zatknutia vo Francúzsku v októbri 2004. Bol zodpovedný za odovzdávanie pokynov, ktoré vo Francúzsku vydalo najvyššie vedenie teroristickej organizácie a za určovanie smeru činnosti teroristických kománd pôsobiacich v Španielsku, pričom im z Francúzska poskytoval tak informácie ako aj materiálne prostriedky na ich teroristické aktivity, zvyčajne prostredníctvom tretích osôb. Vo všeobecnosti to boli členovia kománd, ktorí na základe všeobecných pokynov konkrétne rozhodovali o tom, aký teroristický čin uskutočniť, plánovali ho a za výsledok sa zodpovedali vedeniu teroristickej organizácie.
- 2 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa konkrétne týka riadneho konania vedeného pred trestným senátom španielskeho Audiencia Nacional (Vrchný súd s celoštátnou pôsobnosťou) (vnútroštátny súd) proti MSIG za trestné činy pokusu o teroristický atentát, ublíženia na zdraví a škody spáchané v Španielsku: MSIG je obvinený z účasti na niektorých teroristických činoch, ktoré priamo vykonali dvaja ďalší členovia ETA.
- 3 Títo dvaja teroristi boli v tom čase „legálnymi“ členmi komanda „Katu“. Za pomoci ďalších neznámych osôb a na základe všeobecných pokynov, ktoré dostali, sa rozhodli zaútočiť na policajné riaditeľstvo v meste Oviedo (Španielsko). Na tento účel vyrobili pomocou zbraní získaných od ETA ručne vyrobené automatické odpaľovacie zariadenie protitankových granátov a nástražnú bombu, ktoré umiestnili 21. júla 1997. Fungovali len tri granáty, ktoré náhodne explodovali na rôznych miestach v blízkosti plánovaného cieľa a spôsobili len materiálne škody a zranenie jednej osoby, ktorá sa nachádzala v blízkosti. Polícia nástražný výbušný systém lokalizovala a deaktivovala.

- 4 Títo dvaja teroristi už boli za tieto činy odsúdení v predchádzajúcich procesoch pred vnútroštátnym súdom v rokoch 1998 a 2014.
- 5 Prokurátor sa domnieva, že MSIG je hlavný páchatel' týchto trestných činov spáchaných v Oviede ako osoba zodpovedná v tom čase za „legálne“ komandá teroristickej organizácie ETA a za dodanie rôznych zbraní vrátane granátov, z Francúzska a pre konkrétne komando dvoch vyššie uvedených teroristov.
- 6 Celkový trest požadovaný prokurátorom za tieto činy predstavuje 71 rokov odňatia slobody, ktorého výkon mal byť obmedzený *ex lege* na maximálne 30 rokov odňatia slobody.
- 7 Okrem tohto trestného konania vnútroštátneho súdu bolo proti MSIG vo Francúzsku začatých niekoľko ďalších trestných konaní.
- 8 Po niekoľkých rokoch tajného života vo Francúzsku bol MSIG v roku 2004 zatknutý francúzskou políciou. Bol odsúdený a pozbavený osobnej slobody až do svojho odovzdania do Španielska v roku 2019 na základe viacerých európskych zatykačov.
- 9 MSIG si vo Francúzsku odpykal súhrnný trest v trvaní celkovo 20 rokov, ktorý mu bol uložený v rôznych súdnych konaniach, v rámci ktorých boli vydané niektoré odsudzujúce rozsudky, z ktorých vnútroštátny súd dokonca doslovne preberá niektoré časti textu:
- 10 Odsúdenie v neprítomnosti na 5 rokov odňatia slobody rozsudkom Trestného súdu v Paríži z 21. februára 2000 za „participation à une association de malfaiteurs en vue de la préparation d'un acte de terrorisme“ v roku 1996 na území Francúzska podľa článku 421-1 francúzskeho Trestného zákona.
- 11 Podľa francúzskeho rozsudku je MSIG uvedený pod jedným zo svojich teroristických prezývok („Amboto“) v určitých dokumentoch zaistených u inej osoby, ktorá sa stretla s MSIG a pomocou kódovaného jazyka ho poverila výrobou výbušnín. V dokumente zadržanom u inej osoby sa uvádza evidenčné číslo vozidla, ktoré bolo výslovne určené pre MSIG.
- 12 Tento francúzsky rozsudok tiež opisuje ETA ako hierarchickú organizáciu, ktorá s cieľom dosiahnuť nezávislosť španielskeho Baskicka a francúzskeho Baskicka pripravovala a páchala atentáty a útoky na budovy a automobily pomocou výbušnín. Spresňuje, že tieto činy boli súčasťou globálnej stratégie a boli financované z vydierania. Organizácia poskytovala svojim členom zbrane, výcvik v ich používaní, falošné doklady a tajné ubytovanie, a uľahčovala ich presuny.
- 13 Odsúdenie v neprítomnosti na 5 rokov odňatia slobody rozsudkom Trestného súdu v Paríži z 23. februára 2000 aj za „participation à une association de malfaiteurs en vue de la préparation d'un acte de terrorisme“ v rokoch 1996 a 1997 na území Francúzska a tiež podľa článku 421-1 francúzskeho Trestného zákona.

- 14 Podľa francúzskeho rozsudku je MSIG uvedený pod jedným zo svojich teroristických prezývok („Tomas“) v určitých dokumentoch zaistených vo Francúzsku u inej osoby v súvislosti s peňažnou sumou; MSIG sa uvádza ako príjemca výbušnín a návodu na zaobchádzanie s týmito výbušninami. Dokument zaistený vo Francúzsku u inej osoby je podpísaný MSIG; táto iná osoba mala dokument vziať do Španielska. Ďalšie dokumenty zaistené vo Francúzsku u iných členov ETA sú tiež podpísané „Tomas“.
- 15 V tomto francúzskom rozsudku sa tiež uvádza, že podľa informácií, ktoré francúzske orgány získali od španielskych orgánov, MSIG patril k teroristickým komandám „Araba“ a „Madrid“.
- 16 Odsúdenie v neprítomnosti na 5 rokov odňatia slobody a trvalý zákaz vstupu do Francúzska rozsudkom Trestného súdu v Paríži z 13. februára 2003 aj za „participation à une association de malfaiteurs en vue de la préparation d'un acte de terrorisme“ v roku 1997 na území Francúzska a tiež podľa článku 421-1 francúzskeho Trestného zákona.
- 17 Tento francúzsky rozsudok opätovne konštatuje, že MSIG patril ku komandám „Araba“ a „Madrid“. Uvádza, že bol údajne zodpovedný za „legálne“ komando ETA od roku 1993 a že bol hľadaný vo Francúzsku na základe dvoch zatykačov vydaných francúzskym vyšetrovacím sudcom a troch medzinárodných zatykačov vydaných sudcami v Madride.
- 18 Dodáva, že MSIG je uvedený na zozname členov ETA, ktorý bol zaistený vo Francúzsku v roku 1987. Ďalej uvádza, že iný terorista v roku 1996 priznal, že MSIG pod prezývkami „Marisol“ a „Amboto“ zorganizoval výcvik v Bordeaux (Francúzsko). Jeho prezývka „Amboto“ sa objavuje v dokumente zaistenom vo Francúzsku u inej osoby. Ďalší dokument napísaný na stroji, ktorý podpísal „Amboto“, bol zaistený vo Francúzsku v roku 1998. V roku 1999 boli odtlačky prstov MSIG identifikované na dvoch evidenčných číslach vozidiel, ktoré boli zaistené vo Francúzsku u inej osoby. Ďalší terorista, ktorý bol vydaný z Mexika do Španielska v roku 2000, priznal, že MSIG sa v roku 1997 zúčastnil na stretnutí organizácie vo Francúzsku.
- 19 Tento francúzsky rozsudok teda považoval za preukázané, že MSIG mal účasť v skupine zameranej na prípravu teroristických činov. Odvolával sa tiež na predchádzajúce odsudzujúce rozsudky proti MSIG vydané vo Francúzsku za činy rovnakej povahy.
- 20 Tri predchádzajúce odsudzujúce rozsudky vyhlásené v neprítomnosti nadobudli právoplatnosť v roku 2013.
- 21 Odsúdenie na 20 rokov odňatia slobody rozhodnutím Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž, Francúzsko) zo 17. decembra 2010, potvrdeným v odvolacom konaní rozsudkom Trestného súdu v Paríži z 22. novembra 2012.

- 22 Rozhodnutie sa týkalo nepremlčaných skutkov, na ktoré sa nevzťahovali predchádzajúce rozsudky a ku ktorým došlo na území Francúzska do marca 2004. Spočívajú v účasti na politickom aparáte ETA na účely prípravy teroristických činov podľa článku 421-1 francúzskeho Trestného zákona vrátane držby zbraní, munície a falošných dokladov, prechovávaní a vydierania.
- 23 Uloženie súhrnného trestu, ktorým sa zlučujú predchádzajúce francúzske odsúdenia do jedného trestu odňatia slobody v trvaní 20 rokov rozhodnutím Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž) z 13. februára 2014. MSIG tento trest vykonal vo Francúzsku pred jeho odovzdaním do Španielska.
- 24 Vnútroštátny súd ďalej vo všeobecnosti odkazuje na vyšetrovanie trestných činov, ktoré MSIG spáchal vo Francúzsku.
- 25 Uvádza, že francúzska polícia, prokuratúra a súdy viedli rozsiahle vyšetrovanie vo vzťahu k MSIG ešte pred jeho zatknutím vo Francúzsku a že získali presné informácie o jeho trestnej činnosti súvisiacej s terorizmom ETA v Španielsku a vo Francúzsku. Konkrétne zhromaždili množstvo informácií z fyzických dokumentov a digitálnych nosičov nájdených pri prehliadke domu, ktorý MSIG v čase zatknutia zdieľal s ďalším vodcom ETA s prezývkou „Sergio“.
- 26 Podobne, prostredníctvom vyšetrovaní, ktoré vykonala Brigade de Recherches de Bayona (pátracia brigáda Bayona) (Francúzsko) a 14. sekcia Parquet de Paris (Prokuratúra Paríž, Francúzsko), francúzski vyšetrovatelia získali rozsiahle informácie o úlohe MSIG v teroristickej organizácii ETA, ktorému pripísali prezývky „Amboto“ a „Tomas“, po náhodnom objavení listu napísaného na počítači, ktorý bol podpísaný „Amboto“ a adresovaný komandu „Katu“ (to isté komando, ktoré fyzicky spáchalo útok v Oviede, ktorý je predmetom trestného konania vnútroštátneho súdu) v roku 1998 v servisnej oblasti čerpacej stanice pri meste Bidart (Francúzsko).
- 27 Z nájdeného listu vyplýva, že osoba s prezývkou „Tomas“ organizovala komunikáciu s týmto komandom (ktoré v tom čase pôsobilo v Španielsku), určovala spôsob stretnutí s členmi tohto komanda, zabezpečovala dodávky materiálu pre toto komando, poskytovala príslušné technické pokyny na použitie tohto materiálu a ako vodca ETA sa podieľala na riadení teroristických činov, pričom označovala ich potenciálne ciele.
- 28 Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že všetky informácie získané francúzskymi vyšetrovateľmi boli nepochybne použité v trestnom konaní proti MSIG vo Francúzsku a že rozsiahle informácie, ktoré mali francúzske súdy k dispozícii o činnosti vykonávanej MSIG vo Francúzsku, sa nachádzajú v rozsudkoch vydaných vo Francúzsku proti MSIG tak v jeho neprítomnosti, ako aj po jeho zatknutí. Vnútroštátny súd preto dospel k záveru, že francúzske súdy rozhodli v rôznych konaniach o všetkých trestných činnostiach, ktoré MSIG vykonal vo Francúzsku v súvislosti s teroristickými komandami ETA, ktoré pôsobili v Španielsku, vrátane komanda „Katu“.

- 29 Veľká časť informácií, ktoré získala a vypracovala francúzska polícia, bola tiež odovzdaná španielskej polícii, aby s ňou dokončila svoje vyšetrovanie.
- 30 Pokiaľ ide o súdne konania vedené v Španielsku, po tom, ako bol MSIG vydaný Francúzskom v roku 2019 po vykonaní súhrnného trestu uloženého vo Francúzsku, bol súdený v rôznych trestných konaniach, z ktorých niektoré sa týkali činov spáchaných výlučne v Španielsku ako člen ETA pred presunom do Francúzska a iné sa týkali jeho účasti vo Francúzsku ako vodcu ETA na teroristických činoch v Španielsku. Jeden z týchto činov je predmetom tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 31 Je potrebné uviesť, že uznesením vnútroštátneho súdu z roku 2023 sa tresty uložené MSIG v Španielsku zhrnuli do ôsmich právoplatných rozsudkov. Uloženie súhrnného trestu stanovilo spoločné obmedzenie dĺžky výkonu trestu na 30 rokov v súlade s Trestným zákonom a Trestným poriadkom z dôvodu, že ide o súvisiace trestné činy.
- 32 Naproti tomu, napriek právnej súvislosti medzi francúzskymi a španielskymi odsudzujúcimi rozsudkami nie je z právneho hľadiska možné uloženie súhrnného trestu medzi nimi. Z tohto dôvodu MSIG po vykonaní súhrnného trestu uloženého vo Francúzsku (20 rokov) musí vykonať súhrnný trest uložený v Španielsku (minimálne 30 rokov), čo predstavuje spolu najmenej 50 rokov odňatia slobody.
- 33 Na druhej strane, tresty uložené v Španielsku za teroristické trestné činy podliehajú osobitnému režimu výkonu trestu, ktorý obmedzuje možnosť získať dočasné opustenie väznice, premiestnenie do priaznivejších väzenských podmienok a získanie podmieneného prepustenia, čo v porovnaní s bežným režimom výkonu trestu predstavuje mimoriadnu prísnosť trestných sankcií.

Stručné zhrnutie dôvodov návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 34 V uvedených francúzskych rozsudkoch francúzske súdy vyšetrovali a rozhodovali o všetkej trestnej činnosti MSIG vo Francúzsku ako vedúceho člena ETA.
- 35 Tieto činnosti spočívali v tom, že bol vedúcim zodpovedným za „legálne“ komandá ETA pôsobiace v Španielsku, v tomto prípade komanda „Katu“ (plánovanie operácií ETA a poskytovanie prostriedkov na spáchanie útokov), pričom sa v rôznych časových obdobiach podieľal na príprave teroristických útokov, ktoré sa uskutočnili v Španielsku v rovnakom časovom rámci ako francúzske rozsudky. Členovia kománd mali autonómiu pri rozhodovaní o cieľoch, pričom využívali získaný materiál a výsledok spáchaného útoku oznámili *a posteriori* vedeniu ETA.
- 36 V týchto rozsudkoch boli uložené tresty odňatia slobody v celkovej výške 35 rokov, ktoré boli v roku 2014 zlúčené do jedného trestu odňatia slobody v trvaní 20 rokov, keďže všetky štyri rozsudky sankcionovali rovnakú trestnú činnosť.

- 37 Francúzske súdy mali na účely vydania týchto rozsudkov k dispozícii všetky materiály ETA zaistené vo Francúzsku, ktoré im pomohli presne určiť úlohu MSIG v teroristickej organizácii. Tento vyšetrovací materiál bol následne odovzdaný španielskej polícii na dokončenie vyšetrovania zatiaľ neobjasnených skutkov, na ktorých sa mohli podieľať rôzni členovia ETA.
- 38 Predpokladá sa, že činnosti obvineného, o ktorých sa rozhodovalo vo francúzskych rozsudkoch, ako aj činnosti, o ktorých sa rozhoduje v tomto španielskom konaní, sa uskutočnili výlučne vo Francúzsku bez toho, aby MSIG niekedy vycestoval do Španielska.
- 39 Hoci francúzske rozsudky vzhľadom na ich špecifickú techniku písania neobsahujú opis konkrétnych preukázaných skutočností podobne ako španielske rozsudky, ale týkajú sa činností, posudzujú všetky skutky, ktorých sa MSIG dopustil vo Francúzsku ako vodca ETA pri vykonávaní činností zameraných na prípravu viacerých teroristických činov uvedených v článku 421-1 francúzskeho Trestného zákona, ktoré sa vyznačovali rôznymi materiálnymi skutkami.
- 40 Podľa vnútroštátneho súdu sa v rozsudku Tribunal de grande instance de Paris (Súd prvého stupňa Paríž, Francúzsko) z 13. februára 2003 konkrétne uvádza, že „obvinený sa v roku 1997 a počas obdobia, ktoré nebolo premlčané, zúčastnil na skupine vytvorenej alebo na subjekte založenom na účely prípravy teroristických činov v ETA-MILITAR“, a odkazuje na konanie, ktoré vykonal v období, keď došlo k útoku v Oviede.
- 41 Vnútroštátny súd už v roku 2021 vydal rozsudok týkajúci sa útoku v Oviede, v ktorom konštatoval existenciu prekážky medzinárodne rozhodnutej veci z dôvodu, že existuje *bis in idem* medzi viacerými francúzskymi odsudzujúcimi rozsudkami vydanými proti MSIG za jeho činnosť vo Francúzsku ako vodcu organizácie ETA a účasťou MSIG na príprave útokov, ktoré časovo pokrývajú skutkové okolnosti prejednávanej veci.
- 42 Rozsudok vnútroštátneho súdu bol však v roku 2023 zrušený rozsudkom druhého senátu Tribunal Supremo (Najvyšší súd) č. 238/2023.
- 43 Tribunal Supremo (Najvyšší súd) v podstate prijal argumenty prokurátora, ktorý sa domnieva, že „(francúzske) odsúdenie nezahŕňa ani všeobecným alebo neurčitým spôsobom účasť na konkrétnych teroristických činoch“, a preto neexistuje situácia *bis in idem*. Tribunal Supremo uviedol, že nemožno „považovať za rozhodnuté to, čo nebolo predmetom súdneho preskúmania“, pričom konštatoval, že rozsudok vnútroštátneho súdu nie je dostatočne odôvodnený, a nariadil vnútroštátnemu súdu vydať nový rozsudok.
- 44 Podľa jeho vlastných slov vnútroštátny súd v súčasnosti vedie trestné konanie s cieľom vydať tento ďalší nový rozsudok.
- 45 Hoci väčšina členov trestného senátu vnútroštátneho súdu je presvedčená o existencii medzinárodného *bis in idem*, Tribunal Supremo (Najvyšší súd) sa

s týmto postojom nestotožňuje, čo vedie vnútroštátny súd k pochybnostiam, ktoré predkladá Súdnemu dvoru EÚ na základe autonómnej a európskej povahy pojmu *bis in idem* a užitočnosti perspektívy v prejednávanej veci toho, čo si vyžaduje európske právo.

- 46 Vnútroštátny súd sa domnieva, že koncepcná diskusia o *ne bis in idem* sa na európskej úrovni obmedzuje na posúdenie zhodnosti skutkovej podstaty činu, ktorou sa rozumie existencia súboru navzájom nerozlučiteľne spojených skutkov, nezávisle od právnej kvalifikácie tohto činu alebo od chráneného právneho záujmu. Odkazuje na rozsudky Súdneho dvora vo veciach *Van Esbroeck* (C-436/04), *Van Straaten* (C-150/05) a *Kretzinger* (C-288/05).
- 47 Vnútroštátny súd sa však domnieva, že problém, ktorý mu bol predložený, nie je možné ľahko vyriešiť z dôvodu ťažkostí spojených so samotným pojmom „trestný čin“ na účely posúdenia *bis in idem* v rôznych systémoch a z dôvodu rozdielneho spôsobu vyjadrenia „trestných činov“ v súdnych rozhodnutiach rôznych členských štátov.
- 48 V prvom rade, podľa vnútroštátneho súdu boli v porovnávacom práve obvykle použité dve možné možnosti výkladu: na jednej strane „trestný čin“ sa môže chápať ako odkaz na historickú udalosť, ktorá sa stala a nesúvisí s jeho právnou kvalifikáciou (naturalistická teória alebo „idem fáctico“), ktorá je uplatniteľná napríklad v nemeckom práve. Na druhej strane „trestný čin“ sa môže chápať ako vyjadrenie právneho obsahu, ktoré neodkazuje na historickú prirodzenú udalosť, ale na jej zahrnutie do niektorého z existujúcich trestných činov (normatívna teória „idem jurídico“ alebo „idem crimen“), ktorá je teóriou platnou v španielskej praxi [rozsudok Tribunal Supremo (Najvyšší súd) č. 18/2016 z 26. januára 2016] a, ako bolo uvedené, zdá sa, že vo francúzskej praxi je ešte silnejšia.
- 49 Táto koncepcná odlišnosť je v tomto prípade dôležitá: zdôraznenie „právneho idem“ pred „faktickým idem“ neumožňuje ľahko posúdiť, či analyzované francúzske rozsudky zahŕňajú ten istý skutok stíhaný v Španielsku.
- 50 V druhom rade, existuje už spomenutá ďalšia ťažkosť, že vo francúzskej praxi rozsudky často neobsahujú opis skutkového stavu tak, ako je to v španielskej praxi, keďže vo francúzskej praxi sú skutkové okolnosti opísané všeobecnejšie a odkazujú na opisy obsiahnuté v skutkových podstatách trestných činov. To neumožňuje jednoduché porovnanie skutkových podstat činu, aj keď ide úplne alebo čiastočne o tie isté činy.
- 51 V prejednávanej veci je zrejmé, že neexistuje zhoda právnych kvalifikácií tých istých skutkov. Francúzske súdy sa odvolávajú na činnosť MSIG ako vodcu teroristickej organizácie na účely prípravy teroristických činov (viacerých z nich) prostredníctvom jedného alebo viacerých činov (aj keď teroristické činy boli fyzicky vykonané inými osobami). Na druhej strane obvinenie z toho istého činu pred španielskymi súdmi pripisuje MSIG formu účasti na trestnom čine, ktorá je

rovnocenná priamemu spáchaniu, hoci sa má za to, že čin bol fyzicky vykonaný inými osobami.

- 52 Podľa vnútroštátneho súdu napriek tomuto rozdielnemu právnemu posúdeniu ide v oboch prípadoch o tie isté skutky. Keďže však ide o možnú situáciu medzinárodného *bis in idem* a uplatnenia práva Únie, ktorá spôsobuje uvedené ťažkosti, vnútroštátny súd považuje za potrebné predložiť svoje pochybnosti Súdnemu dvoru EÚ.
- 53 Vnútroštátny súd kladie ďalšiu otázku, ktorú považuje za rovnako relevantnú: aj keby sa dospelo k záveru, že existuje situácia *bis in idem* z dôvodu totožnosti skutkov medzi francúzskymi rozsudkami a skutkami, o ktorých sa rozhoduje v Španielsku, má vážne pochybnosti o možnosti zohľadniť tento *bis in idem* vo svojom rozsudku vzhľadom na španielsku právnu úpravu.
- 54 Rovnako existuje možnosť, že sa vyskytne ďalšia súvisiaca ťažkosť. Je možné, že Súdny dvor EÚ konštatuje, že v prejednávanej veci neexistuje absolútna totožnosť skutkov. Aj keby to však tak bolo, vnútroštátny súd sa domnieva, že by išlo prinajmenšom o úzko súvisiace činy, a preto by sa mali zohľadniť už vydané francúzske rozsudky (pri určovaní trestu, ktorý sa má uložiť, alebo aby bolo možné v španielskom rozsudku posúdiť všetky právne situácie, v ktorých skutky, o ktorých sa už rozhodlo, môžu mať vplyv na skutky, o ktorých sa rozhoduje, alebo pri obmedzení úhrnných trestov, ktoré sa majú uložiť vo fáze výkonu rozsudku). Vnútroštátny súd má však vážne pochybnosti o tom, či by v takom prípade mohol zohľadniť zásadu primeranosti trestov.
- 55 Podľa vnútroštátneho súdu totiž v španielskom právnom poriadku neexistuje nič, čo by umožňovalo zohľadniť iné skoršie rozsudky iných členských štátov, a to ani pokiaľ ide o rovnaké trestné činy, ani o súvisiace trestné činy.
- 56 Okrem toho organický zákon č. 7/2014 (ktorým sa okrem iného preberá rámcové rozhodnutie 2008/675/SVV) stanovuje:
- 57 Článok 14 ods. 2: „... Právoplatné odsudzujúce rozsudky prijaté inými členskými štátmi nemajú vplyv na tieto rozhodnutia a nemôžu viesť k ich zrušeniu alebo preskúmaniu: ...
- 58 b) odsudzujúce rozsudky vydané v ďalších konaniach v Španielsku v súvislosti s trestnými činmi spáchanými predtým, ako súd iného členského štátu vydal odsudzujúci rozsudok.
- 59 c) uznesenia, ktoré boli alebo majú byť vydané na základe článku 988 tretieho odseku Ley de Enjuiciamiento Criminal (Trestný poriadok), ktorým sa stanovujú obmedzenia výkonu trestov, vrátane tých, ktoré sú uvedené v písmene b).“

- 60 Jediné dodatočné ustanovenie: „V žiadnom prípade sa nezohľadňujú... odsudzujúce rozsudky vydané súdom členského štátu Európskej únie pred 15. augustom 2010.“
- 61 Vnútroštátny súd z toho vyvodzuje, že absolútna povaha znenia tohto ustanovenia:
- 62 (1) výslovne bráni tomu, aby sa uvedené právoplatné francúzske rozsudky (ktorých trest už bol vykonaný) zohľadnili v rozsudkoch týkajúcich sa tých istých činov, ktoré sa majú vydať v Španielsku. To dokonca bráni možnému posúdeniu situácie *bis in idem*. Tejto možnosti bráni vo vzťahu k rozsudkom vydaným pred 15. augustom 2010 aj jediné dodatočné ustanovenie organického zákona č. 7/2014.
- 63 (2) samozrejme, v prípade, že sa dospeje k záveru, že neexistuje *bis in idem*, ale existuje súbeh skutkov (z dôvodu existencie jednoty, úzkeho spojenia, prepojenia atď. medzi skutkami), bráni aj tomu, aby sa skorším francúzskym rozsudkom priznali akékoľvek účinky v čase súdneho konania na účely vydania príslušného rozsudku.
- 64 (3) bráni tiež tomu, aby sa skorším francúzskym rozsudkom priznali akékoľvek účinky v čase neskoršieho výkonu trestu, keďže tieto francúzske rozsudky sú výslovne vylúčené z uloženia súhrnného trestu a stanovenia obmedzenia výkonu trestov.
- 65 Pokiaľ ide o otázku výkonu trestu, vnútroštátny súd okrem toho uvádza, že podľa súčasnej španielskej právnej úpravy by dvojité trestné stíhanie vo Francúzsku a v Španielsku malo za následok, že ak by bol MSIG právoplatne odsúdený v Španielsku, okrem výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 20 rokov, ktorý mu bol uložený vo Francúzsku, by musel vykonať aj trest odňatia slobody v trvaní 30 rokov, ktorý by mu bol s najväčšou pravdepodobnosťou uložený v Španielsku po jeho zlúčení s inými trestami uloženými v Španielsku. To by znamenalo celkovo minimálne 50 rokov skutočného výkonu trestu odňatia slobody, pretože nie je možné zlúčiť súhrnné tresty vo Francúzsku a súhrnné tresty v Španielsku do jedného časovo obmedzeného trestu. Podľa vnútroštátneho súdu takáto situácia predstavuje závažnú trestnú disproporciu, ktorá by diskriminovala MSIG v porovnaní s osobami odsúdenými len v jednej krajine (napríklad skutoční páchatelia skutkov v Oviede).
- 66 Okrem tejto dlhej doby je úplný a účinný výkon trestu uloženého v Španielsku zabezpečený existenciou osobitnej právnej úpravy v oblasti terorizmu, organického zákona č. 7/2003, ktorý podmieňuje a sťažuje možnosť podmieneného prepustenia a premiestnenia do tretieho stupňa väzenia v porovnaní s bežným režimom výkonu trestu, pričom zavádza mimoriadnu prísnosť trestných sankcií.
- 67 Na druhej strane trest uložený MSIG v Španielsku nepodlieha mechanizmom preskúmania, ktoré by sa na neho vzťahovali, ak by mu bol uložený trest odňatia slobody na doživotie s možnosťou opätovného preskúmania. Z toho vyplýva, že

výkon trestov MSIG je *de facto* ešte prísnejší ako trest odňatia slobody na doživotie s možnosťou opätovného preskúmania.

- 68 Vnútroštátny súd sa domnieva, že táto situácia v oblasti výkonu trestu presahuje akýkoľvek rozumný a civilizovaný prípustný ústavný štandard výkonu trestu odňatia slobody a je v priamom rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcou sa trestov odňatia slobody a s článkom 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Podľa jeho názoru táto situácia v oblasti výkonu trestu dokonca výrazne presahuje štandardy na preskúmanie doživotného trestu odňatia slobody stanovené v rozsudkoch Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach *Vinter v. Spojené kráľovstvo*, *Magyar v. Maďarsko* a *Bancsók a Magyar v. Hungria*.

PRACOVNÝ DOKUMENT